

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **S. P.**, zastoupeného Mgr. Pavlem Marťánem, advokátem se sídlem Latrán 193, Český Krumlov, proti žalovanému: **Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12. 6. 2009, č. j. 10 Ca 44/2009 – 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu – Jihočeského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále „žalovaný“), ze dne 6. 2. 2009, sp. zn. KUJCK 371/2009/ODSH/O1. Tímto rozhodnutím žalovaného bylo k odvolání stěžovatele změněno rozhodnutí Městského úřadu v Českém Krumlově, odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 9. 10. 2008, č. j. ODSH-324/08-Sá, kterým byla stěžovateli za spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích

podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, uložena pokuta ve výši 2500 Kč. Změna rozhodnutí žalovaného spočívala ve výrokové části toliko v opravě zjevné nesprávnosti označení pozemní komunikace, na které mělo k přestupku dojít.

[2] V kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatnil kasační důvod vymezený ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), když namítá vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisu.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Stěžovatel se domnívá, že v přestupkovém řízení došlo k pochybení ve skutkových zjištěních. Správní orgán měl v řízení za prokázané, že se stěžovatel dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích tím, že dne 21. 6. 2008 v obci Český Krumlov překročil nejvyšší povolenou rychlost o 23 km/hod. Svá skutková zjištění přitom opřel o protokol o měření rychlosti, o fotografie z měřicího zařízení a dodatečně o Policii ČR pořízené fotografie místa měření. Zásadní obranou stěžovatele, na které trval ve všech předcházejících řízeních, je tvrzení, že Policie ČR provedla měření jeho rychlosti v jiných místech, a sice mimo obec. Stěžovatel rovněž konzistentně trvá na tom, že v obci jel rychlostí přibližně 50 km/hod.

[4] Právě závěr správního orgánu o místu měření rychlosti vozidla považuje stěžovatel za skutkovou okolnost, která nevyplývá ze správního spisu, a proto ji správní orgán neoprávněně zahrnul do svých skutkových zjištění. Pro zjištění místa měření rychlosti vozidla stěžovatele má zásadní význam porovnání fotografie z měřicího zařízení a fotografií dodatečně pořízených Policíí ČR. Pouze na základě tohoto porovnání a zjištění jednoznačné shody mezi vyobrazením obou míst na fotografiích je možné učinit skutkový závěr, že fotografie z měřicího zařízení byla pořízena v místech, ve kterých byl stěžovatel povinen jet rychlostí nejvýše 50 km/hod.

[5] Stěžovatel považuje porovnání fotografií za odbornou činnost, která přísluší znalci. Krajský soud však v napadeném rozhodnutí vyslovil názor, že porovnání fotografií představuje úkon, který může učinit každá osoba svými smysly. Podle názoru stěžovatele nicméně existují různé metody, způsoby a postupy porovnávání fotografií a nejedná se proto o běžnou věc, kterou by byl schopen provést laik. Správní orgán obě fotografie porovnal vlastními silami a na základě tohoto porovnání uzavřel, že obě fotografie vyobrazují stejné místo. Podle stěžovatele však správní orgán neprovedl prosté vizuální porovnání, ale odborné měření, jež popsal v odůvodnění svého rozhodnutí. Z postupu správního orgánu je proto zřejmé, že k porovnání fotografií nestačí toliko použití laického vizuálního vjemu, nýbrž je zapotřebí postupovat pomocí soudně inženýrské komparace, jak popsal i žalovaný ve vyjádření k žalobě.

[6] Z uvedených důvodů proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[7] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný předně odkazuje na ustanovení § 56 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož správní orgán ustanoví znalce tehdy, závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají. Žalovaný uvádí, že pověřená úřední osoba byla v tomto případě zároveň studentem postgraduálního studia analýzy silničních nehod na Ústavu soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně. Předmět „Soudní inženýrství analýzy silničních nehod“ přitom tato úřední osoba absolvovala s prospěchem výborným. Žalovaný má tedy za to, že tato osoba je vybavena technickými znalostmi, které postačují k provedení porovnání pořízených fotografií a vyvození závěrů technického rázu. Žalovaný tvrdí, že při tomto postupu pověřená úřední osoba vycházela z učebního textu: Bradáč, A. a kol. Soudní inženýrství. Brno: CERM s. r. o., 1997, a porovnání předložených fotografií bylo provedeno pomocí soudně inženýrské komparace (viz kap. 4.4 uvedené publikace), tedy postupem běžně užívaným technickými znalci a odborníky.

[8] Porovnání předmětných fotografií přitom podle žalovaného není samo o sobě složitou technickou záležitostí a nevyžaduje výraznější vybavení speciálními technickými znalostmi; zcela dostačuje běžné vybavení funkčními smysly (především zrakem), kancelářské vybavení (PC sestava a běžný prohlížeč digitálních fotografií) a základní znalosti z oblasti techniky nebo přírodních věd na úrovni střední školy. Takovéto porovnání je při užití zmíněné publikace, která je veřejně běžně dostupná, provést jakákoliv osoba k tomu výše zmíněným způsobem vybavena. K tomu žalovaný dodává, že porovnání v prvoinstančním řízení pořízených fotografií bylo toliko důkazem podpůrným k závěrům vyplývajícím z dalších důkazů (fotografie pořízené měřícím zařízením, fotografie z místa měření, zákres ve snímku mapy katastru nemovitostí, úřední záznam Policie ČR ze dne 18. 9. 2008), tedy i k závěru o místě měření.

[9] Žalovaný zároveň připouští, že závěry provedené na základě porovnání fotografických materiálů jsou srozumitelné i technickým laikům. Námitku stěžovatele proto hodnotí jako účelovou. Vedle toho poukazuje na nelogičnost argumentace stěžovatele, který v kasační stížnosti zdůrazňuje, že při projednávání přestupku s Policií ČR namítal, že se přestupku nedopustil, neboť rychlost na tachometru byla přibližně 50 km/h. Argumentoval-li stěžovatel tímto způsobem, lze mít podle žalovaného za to, že si stěžovatel byl vědom toho, že měření rychlosti proběhlo v obci, neboť právě k nejvyšší dovolené rychlosti v obci vztáhl své vyjádření. V opačném případě by totiž logicky argumentoval nepřekročením dovolené rychlosti mimo obec, tj. 90 km/h.

[10] Žalovaný shrnuje, že nemá, stejně jako krajský soud, pochybnosti o identifikaci místa měření rychlosti. Tato identifikace byla provedena na základě důkazních prostředků pořízených v řízení před orgánem prvního stupně osobou k tomu vybavenou potřebnými technickými znalostmi a způsobem srozumitelným i technickým laikům. Žalovaný proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[12] Ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uplatnil toliko kasační důvod vymezený ustanovením § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti vyplývá i námitka směřující do kasačního důvodu obsaženého v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť stěžovatel se neztotožňuje s právním názorem krajského soudu, že posouzení fotodokumentace představuje odbornou otázku, jejímž posouzením by se měl zabývat znalec (str. 7 napadeného rozsudku). Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval posouzením právní otázky spočívající v interpretaci ustanovení § 56 správního řádu, jež stanoví podmínky ustanovení znalce ze strany správního orgánu, a jeho aplikací na právě posuzovaný případ.

[13] Podle ustanovení § 56 věta první správního řádu *„závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce“*. Z tohoto ustanovení plyne, že správní orgán přistoupí k ustavení znalce teprve za situace, kdy úřední osoby správního orgánu, který správní řízení vede, nedisponují potřebnými odbornými znalostmi, a zároveň pokud posouzení daných skutečností nelze opatřit (na základě vzájemné spolupráce podle ustanovení § 8 odst. 2 správního řádu či za použití institutu dožádání podle ustanovení § 13 správního řádu) ani od jiného správního orgánu. Ustavení znalce k vypracování znaleckého posudku je tedy subsidiárním prostředkem k opatření odborného posouzení, na něž správní orgány vlastními silami, resp. za využití vlastních odborných (personálních) zdrojů, nestačí.

[14] Subsidiarita využití odborných znalostí třetí osoby má rovněž aspekt ekonomický, neboť využití vlastních odborných kapacit správních orgánů šetří náklady vynaložené na správní řízení. Zásada hospodárnosti, resp. procesní ekonomie (viz ustanovení § 6 odst. 2 správního řádu) totiž vyžaduje takový postup správních orgánů, aby nikomu, tzn. ani dotčeným osobám, ani dotčeným orgánům, ani správnímu orgánu, který danou věc vyřizuje, nevznikaly zbytečné náklady. Respektování zásady ekonomie řízení však samozřejmě nesmí jít k újmě účastníka řízení a správní orgán musí vždy s ohledem na zásadu materiální pravdy (viz § 3 správního řádu) postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[15] Stěžovatel považuje za odbornou otázku, jež má být předmětem znaleckého posouzení, *„porovnání fotografie z měřicího zařízení a fotografií dodatečně pořízených Policií ČR“*. Nejvyššímu správnímu soudu je z evidence znalců a tlumočnicků (dostupné z informačního portálu Ministerstva spravedlnosti, <http://portal.justice.cz>) známo, že v rámci různých oborů (technických či ekonomických) působí znalci i v oboru fotografie. O skutečnosti, že fotografie a fotogrammetrie (nauka zabývající se rekonstrukcí tvaru, polohy a velikosti útvaru z jeho snímků) je předmětem zkoumání soudních znalců mj. svědčí rovněž učební text určený posluchačům a absolventům studia technického znalcství (Bradáč, A. a kol. Soudní inženýrství. Brno: CERM s. r. o., 1997), na nějž poukazuje žalovaný. Tato skutečnost však neznamená, že by potřeba hodnocení fotodokumentačních materiálů musela být automaticky důvodem k ustanovení znalce v daném oboru. Nejvyšší správní soud zastává ve shodě s krajským soudem názor, že tato potřeba v posuzovaném případě nevyvstala, a to s přihlédnutím ke skutečnosti, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelným a přezkoumatelným způsobem z předložené fotodokumentace identifikoval místo, ze kterého byla Policií ČR měřena rychlost vozidla stěžovatele.

[16] Nejvyšší správní soud připouští, že k identifikaci fotografií způsobem, jakým ji žalovaný uskutečnil a popsal, je zapotřebí určitá úroveň odborné technické způsobilosti. Komparace dvou fotografií však podle názoru zdejšího soudu není natolik složitou technickou záležitostí, aby k ní musel být povolán znalec; docela postačí schopnost technického myšlení a vyjadřování. Takovou způsobilost, resp. schopnost, lze jistě v případě žalovaného, resp. pověřené úřední osoby, shledat, což vyplývá nejen z výkazu o specializačním studiu této osoby na Ústavu soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně (byť jak vyplývá z výkazu, úspěšné ukončení předmětu Soudní inženýrství analýzy silničních nehod včetně metodiky nálezu bylo této osobě potvrzeno zápočtem i zkouškou až dne 18. 3. 2009, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného), ale především z detailně a srozumitelně popsaného postupu komparace fotografií.

[17] Stěžovatel na jednu stranu bez dalšího upřesnění namítá, že existují různé metody, způsoby a postupy porovnávání fotografií, na druhou stranu však uvádí, že správní orgán neprovedl prosté vizuální porovnání, ale odborné měření, jež popsal v odůvodnění svého rozhodnutí. Uvedl-li krajský soud, že posouzení fotodokumentace nepředstavuje odbornou otázku, jejíž zodpovězení přísluší znalci, Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že v posuzovaném případě se skutečně nejednalo o natolik odbornou otázku, aby se správní orgán prostřednictvím pověřené úřední osoby nedokázal jejího zodpovězení uspokojivě zhostit.

[18] Stěžovatelovu implicitně vznesenou námitku nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] proto shledává zdejší soud nedůvodnou, neboť z odůvodnění rozhodnutí žalovaného ve spojení s fotografiemi doloženými ve spisovém materiálu (fotografie pořízené kamerou měřicího zařízení a fotografie pořízené Policií ČR z místa měření) je patrné, že pověřená úřední osoba disponovala dostatečným penzem odborných znalostí k tomu, aby srovnávací analýzu fotografií provedla, a proto správní orgán nemusel k ustavení znalce přistoupit.

[19] K námitce stěžovatele spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, Nejvyšší správní soud zkoumal, o jaká skutková zjištění správní orgán své rozhodnutí opřel. Jednalo se zejména o následující důkazní prostředky pořízené Policií ČR, jež byly provedeny jako důkazy listinné: oznámení o přestupku sepsané Policií ČR na místě kontroly (s podpisem a vyjádřením stěžovatele), záznam o přestupku pořízený silničním radarovým rychloměrem AD9C, včetně fotodokumentace, ověřovací list č. 118/07 prokazující platný metrologický atest měřicího zařízení, mapa a fotografie Policie ČR místa měření (pořízené dodatečně k žádosti správního orgánu), na nichž jsou zachyceny jednotlivé záchytné body. Stěžovatel od počátku správního řízení namítal, že nebylo bezpečně prokázáno místo, kde došlo k měření rychlosti jeho osobního automobilu, v kasační stížnosti se potom zaměřil na zpochybnění identifikace fotografie pořízené kamerou měřicího zařízení s fotografiemi pořízenými Policií ČR z místa měření, a to z důvodu tvrzené absence odborných znalostí správního orgánu k tomuto postupu.

[20] Jak bylo uvedeno výše, Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o tom, že žalovaný byl plně odborně způsobilý k provedení komparace fotografií, což bylo z jeho strany provedeno postupem v odůvodnění srozumitelně popsaném, jehož pochopení je schopen i laik bez technického vzdělání (tj. např. soud). Žalovaný identifikoval místo měření

rychlosti vozidla stěžovatele na fotografiích pomocí základních markantů (sklon levého okraje vozovky ke stanovené rovině, odklon pravého okraje sloupu od kolmice ke stanovené rovině, počet a vzdálenost příčných pásů v dolní části sloupu) a logicky, srozumitelným způsobem popsal a odůvodnil jejich shodu na porovnávaných fotografiích; tímto bylo prokázáno skutkové zjištění o tom, že rychlost jízdy stěžovatele byla měřena v obci. Jak uvedl již krajský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí, tyto závěry žalovaného lze vizuálně přezkoumat a ověřit z předložených fotografií.

[21] Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než konstatovat, že skutková zjištění, která stěžovatel rozporoval, mají oporu ve spisovém materiálu, a zapadají do mozaiky ostatních dokázaných skutkových zjištění, na jejímž základě byla stěžovateli uložena pokuta za přestupek. Důvodu kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) proto rovněž nemohl Nejvyšší správní soud přisvědčit, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[22] O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovaný v řízení plně úspěšný sice byl, nicméně ze spisu plyne, že mu žádné náklady nevznikly, když ani nepodal vyjádření ke kasační stížnosti. Proto soud rozhodl, že se mu nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu